

Door Rob Jastrzebski

Het bedrijfsterrein van Dow Terneuzen was op zaterdag 12 oktober het decor voor een bijzondere brandweeroefening. Vier bedrijfsbrandweren, die samenwerken in het Platform Industriële Incidentbestrijding (PII) hielden een gezamenlijke praktijkoefening rond een fictief grootschalig brandscenario: een tankputbrand. Het was de eerste keer dat onder de vlag van PII een dergelijke praktijkoefening is gehouden. De samenwerkende industriële brandweerkorpsen willen jaarlijks zo'n praktijkoefening organiseren om elkaars organisatie en materieel te leren kennen en zich zo te prepareren op noodsituaties waarin zij elkaar nodig kunnen hebben.

Het Platform Industriële Incidentbestrijding is oorspronkelijk opgericht in 2013 en kende in 2019 een 'doorstart' met een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Aan het PII wordt deelgenomen door de bedrijfsbrandweer van Dow Terneuzen, de Gezamenlijke Brandweer Rotterdam-Rijnmond, Sitech/Chemelot in Geleen en de bedrijfsbrandweer van Shell Moerdijk. Stuk voor stuk korpsen die waken over verzorgingsgebieden met een stevig risicoprofiel en grootschalige tankopslag voor brandbare vloeistoffen. Mocht zo'n opslagtank met tientallen miljoenen liters inhoud in brand raken, dan kan escalatie leiden tot een zogenaamde 'tankputbrand', waarbij door vlamcontact en intense stralingshitte nog meer tanks in brand kunnen raken.

Een opslagtank- of tankputbrand is een zeldzaam scenario, maar wel een gebeurtenis waarop de tankopslagbedrijven zich dienen voor te bereiden. Dat kan met een stationaire blusinstallatie die na activering de tankput vol schuimt, maar ook met mobiele brandbestrijdingscapaciteit. Om zo'n tankputbrandscenario effectief te kunnen bestrijden is 'zwaar geschut' nodig. Slechts een beperkt aantal bedrijfsbrandweerkorpsen in Nederland

beschikt over dergelijk zwaar brandblusmaterieel. Vier van die gespecialiseerde korpsen hebben elkaar gevonden in het PII.

Ondersteuning

Het PII heeft twee hoofddoelstellingen. Ten eerste kennisdeling en het ondersteunen van elkaar met back-up voor de specialistische en dus schaarse zware materieelcomponenten, ten tweede het leveren van ondersteuning en bijstand bij daadwerkelijke omvangrijke brandscenario's. Ondersteuning via het PII kan 24/7 worden geactiveerd via een centraal meldpunt, dat is ondergebracht in het Operationeel Centrum Chemelot (OCC) van Sitech in Geleen. Een coördinator van dienst van PII zet na alarmering door de meldkamer een Teams-meeting op, waarin het hulpvragende bedrijf meldt wat de ondersteuningsbehoefte is. De andere lidbedrijven kunnen vervolgens aangeven welke middelen en capaciteiten zij beschikbaar hebben voor bijstand. Ondersteuning kan op drie manieren worden geleverd: advies op afstand via Teams of telefonisch, het sturen van een adviseur naar

de plaats incident, of het inzetten van (delen van) gespecialiseerde brandbestrijdingscapaciteit met grote slagkracht of schuimvoorraden.

“Omdat het om zwaar specialistisch en dus schaars materieel gaat, kunnen we elkaar als bedrijfsbrandweerorganisaties nodig hebben bij scenario's zoals brand in een of meer opslagtanks of een omvangrijke tankput”, stelt Arie Kleijwegt, afdelingshoofd Preparatie en Ondersteu-

DEC JAN '24 - 1-1-2

oefening ndwieren

n

ning bij de Gezamenlijke Brandweer en voorzitter van het PII. “Bovendien is het goed dat bedrijven erop kunnen rekenen dat de partners hen ondersteunen bij het regelen van back-up van hun materieel. De systemen zijn complex en kostbaar en omvatten onder andere grootvermogenpompen, slangenmateriaal met diameters tot 300 mm, buffervoorraden schuimvormend middel en blusmonitoren met een capaciteit tot 40.000 liter

per minuut. Niet het type apparatuur en uitrusting waarvan alle bedrijven volop reserve of back-up hebben. Om lid te worden moet je een brandweerorganisatie hebben met voldoende ‘body’ in termen van materieel en personeel. Wie hulp vraagt aan het PII moet zelf ook specialistische capaciteiten kunnen leveren. De meerwaarde van het PII is dat we met een aantal goed toegeruste bedrijfsbrandweerorganisaties gezamenlijk

een vangnet creëren met capaciteit voor bijstand en back-up, zonder afbreuk te doen aan de eigen restdekking.”

Casus Terneuzen

Zo’n incidentcasus met onderlinge bijstand werd beoefend op het Dow-terrein op zaterdag 18 oktober. Het scenario betrof een brand in een opslagtank en de omringende tankput met een op-

pervlak van 1900 vierkante meter. Met vier zware industriële schuimblusvoertuigen, bemand door brandweerlieden van Dow, de Gezamenlijke Brandweer, Sitech en Shell Moerdijk werd de fictieve brandhaard vanaf vier zijden benaderd. De strategie: vanaf de randen een schuimlaag opbrengen die de brandende vloeistof afdekt en zo het gevaar voor aangrenzende opslagtanks wegneemt. Voor dit oefendoel werd overigens geen schuim ingezet, maar uitsluitend water. De oefendoelen waren alarmering, beeldvorming, communicatie, het bepalen van de inzetstrategie en coördinatie. In dit scenario maakten de aan de oefening deelnemende bluseenheden uitsluitend gebruik van hydranten op het stationaire bluswaternet op het Dow-terrein. Maar dat volstaat volgens Nico Ottink, operational leader Emergency services van Dow, niet bij een daadwerkelijke tankputbrand: “Ons bluswaternet wordt gevoed vanuit opslagtanks met buffer-

voorraden voor een inzet van vier uur, met een maximumcapaciteit van 65.000 liter per minuut. Tijdens de oefening is er via meerdere hydranten gelijktijdig gevoed, waardoor we aan 40.000 liter per minuut kwamen. Die bluswaterbuffers geven ons de tijd om ons mobiele bluswatertransportsysteem met dompelpompen en twaalfduims slangleidingen op te bouwen vanaf de haven.” Ook twee droneteams, van de bedrijfsbrandweren van Shell Moerdijk en Sitech namen aan de oefening deel. Zij verzorgden met luchtbeelden een goed overzicht van het brandverloop en de inzet ten behoeve van de operationele commandovoering. Drones met visuele en thermische camera’s en andere sensortechniek zijn volgens PII-voorzitter Arie Kleijwegt inmiddels onmisbaar bij incidentbestrijding in een complexe industriële omgeving. “Vanwege de omvang van een tankput en de aanwezigheid van tanks en andere infrastructuur

rond de brandhaard, is beeldvorming over het brandverloop en het effect van de blussing op grondniveau bijzonder lastig. Dankzij de data die via de dronesensoren wordt verkregen, kunnen gevaren voor de ingezette eenheden snel worden geïdentificeerd en kan de inzet zo nodig worden bijgestuurd.”

Unieke oefening

Sinds de oprichting van het PII is nog niet eerder op deze schaal in de praktijk gezamenlijk geoefend. In dat opzicht was de oefening bij Dow uniek te noemen. Wel houden de deelnemende korpsen maandelijks een ‘systeem oefening’, waarbij via Teams een virtueel incident scenario wordt behandeld. Arie Kleijwegt: “Oefenen is noodzakelijk om ervaring en routine in operationele samenwerking te krijgen. De deelnemende bedrijfsbrandweerkorpsen hebben allemaal andere systemen en

componenten voor grootschalige brandbestrijding en op het ‘uur van de waarheid’ moeten die wel op elkaar passen. Vorig jaar hebben we daarom een ‘roadshow’ georganiseerd om de PII-deelnemers kennis te laten maken met elkaars materieel en systematiek. Daarbij hebben we bekeken welke componenten koppelbaar en uitwisselbaar zijn. Omdat een daadwerkelijke inzet van dit zware materieel zelden plaatsvindt, is oefenen noodzakelijk om te waarborgen dat het ook werkt bij een calamiteit. ”

HFS **Hytrans Fire System**

Wist u dat Hytrans ook trainingen geeft?

Ons After Sales team verzorgt zowel bij u op locatie als in onze vestiging in Lemmer verschillende trainingen.

Kies voor een **operationele** en/of **technische** training. Meer informatie vindt u op onze website.